

UNIFORME REGELS IN GEHEEL EUROPA

Nieuwe rioolinspectie-normen van kracht

Tijdens de RIONED-dag op 5 februari jl. zijn vier nieuwe normen voor rioolinspectie en -beoordeling en een nieuw uitwisselingsformat voor codes officieel door de inspectiebedrijven in werking gesteld. Het betreffen twee Europese normen (NEN-EN 13508-1 en -2), twee aanvullende normen (NEN 3399 en NEN 3398) en de SUF-RIB 2.0. De drie laatste zijn bedoeld voor een adequate implementatie van de twee eerste in Nederland. Met de Europese normen is een nieuwe weg ingeslagen die het mogelijk maakt om alle aangetroffen toestanden in een riolering op uniforme wijze binnen Europa vast te leggen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de Nederlandse wijze van rioleringsonderzoek met de inspectie en beoordeling te actualiseren. Dit betekent een definitief einde aan twaalf jaar coderen en inspecteren volgens onder meer de NEN 3399 en NPR 3398 uit 1992. Deze twee publicaties zijn dan ook per 5 februari vervangen.

Nederland past Europese inspectienormen als één van de eerste toe. Binnen Europa is afgesproken dat de Europese normen binnen drie jaar na verschijning door de Europese landen moeten zijn geïmplementeerd. Voor NEN-EN 13508-1 (algemene eisen) en NEN-EN 13508-2 (coderingssysteem) is dat uiterlijk respectievelijk november en september 2006.

Het kostte veel werk om de Europese normen in Nederland als één van de eerste geïmplementeerd te krijgen. Duitsland was een maand eerder. Een aantal landen, waaronder België, zal medio dit jaar volgen. De verwachting is dat de meeste landen pas over anderhalf jaar zo ver zullen zijn. Nederland heeft een defensief en een offensief belang om de normen vlot te implementeren. Enerzijds bestaat de behoefte om de voorsprong op het beheer van de riolering binnen Europa te behouden en anderzijds die voorsprong richting buitenland te vermarkten.

Meerwaarde nieuwe normen

Hoe eerder Nederland met de nieuwe Europese normen werkt, des te eerder geprofiteerd kan worden van de daarin opgenomen meerwaarde versus de oude normen. Zo maakt de NEN-EN 13508-2 het mogelijk alle soorten buitenrioleringen onder vrij verval te inspecteren, vervaardigd van beton of baksteen. Ook kunnen alle toestandsaspecten worden vastgelegd, of dat nu schades zijn, vervuiling of ongedierte. En dat voor alle rioolobjecten, waarbij het vooral gaat om het riool en de put. Daarbij is ieder land vrij om een al dan niet normatieve afweging te maken voor de waar te nemen toestandsaspecten, als ze die maar met dezelfde uniforme codes vastleggen. NEN 3399 en NEN 3398

gaan hier dieper op in en geven ook aan hoe om te gaan met de oude databestanden. In het verlengde daarvan zorgt de nieuwe SUF-RIB 2.0 voor conversie van de oude (gedigitaliseerde) codes naar de nieuwe codes en voor vertaling van de codes naar de te maken conclusies voor een doelmatig rioleringbeheer. Oude databestanden hoeven dus niet te worden vernietigd en de nieuwe databestanden kunnen meer belangrijke gegevens bevatten. De enige extra investering is bijscholing en aanpassing van aanverwante software.

Het vlot starten met vooral de Europese coderingsnorm heeft ten opzichte van de andere landen verschillende voordelen. De ervaringen die met het werken worden opgedaan, zorgt ervoor dat Nederland op dit gebied blijvend kan vooruitlopen. Daarmee zorgt Nederland voor een geaccepteerd deskundig overwicht in de Europese normalisatie. Daarmee kan beter worden gewaarborgd dat ook de toekomstige normen een ondersteunend karakter houden voor het rioleringsbeheer en nieuwe ontwikkelingen niet tegengaan, maar juist volgen. Op deze wijze was Nederland leidend bij de ontwikkeling van de Europese coderings- en inspectienormen en is ze dat vooralsnog bij de herziening van de zeven delen van de Europese buitenrioleringsnormen NEN-EN 752. De nieuwe versies worden over drie jaar verwacht.

Nederland was destijds nagenoeg niet betrokken bij de ontwikkeling van de genoemde NEN-EN 752-serie, met als gevolg dat de normen voor de situatie in Nederland slecht bruikbaar zijn. En dat terwijl het

De nieuwe rioolinspectienormen die op 5 februari 2004 van kracht werden, zijn:

- NEN-EN 13508-1 'Toestand van de buitenriolering - deel 1: algemene eisen'
- NEN 3398 'Buitenriolering - onderzoek en toestandsbeoordeling van objecten'
- NEN-EN 13508-2: 'Toestand van de buitenriolering - deel 2: coderingssysteem bij visuele inspectie'
- NEN 3399 'Buitenriolering - classificatiesysteem bij visuele inspectie van objecten'

voorschrijven van deze normen bij Europese aanbestedingen verplicht is. Nederland wil daarom nu uit defensief oogpunt uitermate betrokken blijven bij de Europese normalisatie en het voortouw daarvoor in handen proberen te houden.

Nederland kan nu als één van de eerste landen ervaringen opdoen met de nieuwe inspectienormen. Die ervaring kan van belang zijn voor op export gerichte Nederlandse bedrijven voor het verwerven van inspectie- en beoordelingsprojecten van riolen in en buiten Europa. Nederland borduurt in feite verder op de positieve effecten van de in 1994 uitgegeven en wereldwijd gebruikte drietalige versie van NEN 3399. Inmiddels tonen onder andere Australië en landen in Azië belangstelling voor de Europese coderingsnorm EN 13508-2. Daarmee bestaat de kans dat deze norm in de toekomst een ISO-status krijgt en dus (nog) meer kansen biedt voor de Nederlandse exportpositie.

Doordat alle mogelijke aangetroffen toestandsaspecten in een rioolinspectie uniform kunnen worden vastgelegd, heeft de rioleringsbeheerder een veel optimaler instrument om de juiste informatie boven water te krijgen voor een doelmatig onderzoek en beoordeling van de toestand van de riolering. Daarmee kan de rioleringsbeheerder met de nieuwe set normen meer dan met de oude. Hij zal daarbij wel moeten aangeven welke toestandsaspecten hij voor welk soort inspectie wenselijk acht, omdat anders het gevaar bestaat voor een te dure inspectie en een te groot aantal data. Niets staat de gemeenten in de weg om de nieuwe normen per direct voor te schrijven. De inspectie- en beoordelingscursussen van de Stichting RIONED zijn aangepast. Alleen is nog niet alle op de SUF-RIB 2.0 aanvullende inspectie- en beheerssoftware gereed. 

Jan-Willem Backer Mohrmann
(NEN)